

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий морський гуманітарний
інститут Кафедра «Філологія»

СИЛАБУС

Навчальної дисципліни «Теоретична фонетика»

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський) рівень</i>	
Програма навчання	<i>Освітньо-професійна</i>	
Галузь знань	<i>03</i>	<i>Гуманітарні науки</i>
Спеціальність	<i>035</i>	<i>Філологія</i>
Освітня програма	<i>Технічний переклад у сфері морського бізнесу</i>	
Цикл дисципліни	<i>Вибіркова</i>	
Курс та семестр	<i>4 курс, 8 семестр</i>	
Обсяг дисципліни	<i>4 кредитів ECTS / 120 академічних годин</i>	
Види аудиторних занять	<i>Лекції, практичні заняття.</i>	
Індивідуальні та (або) групові завдання	<i>-</i>	
Форми контролю	<i>Залік</i>	

Викладачі:

Смаглій Валерія Михайлівна, доктор філологічних наук, доцент, завідувач кафедри «Філологія», ped.onmu@gmail.com;

Юхимець Світлана Юріївна кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри «Філологія», yukhymets.svetlana@gmail.com.

Базарова Ірина Валеріївна, викладач кафедри «Філологія» bazarovairina28@gmail.com

Мета навчальної дисципліни «Теоретична фонетика» полягає у послідовному вивченні фонетичної структури англійської мови, щоб допомогти майбутнім філологам сформулювати загальне уявлення про фонетику як окрему галузь лінгвістики; ознайомленні ЗВО з теорією створення звуків англійської мови та специфіку її просодичного та інтонаційного оформлення; вивчення вивчення звукової системи мови, сегментальних фонем, наголосу, складової структури, інтонації з точки зору теоретичної науки.

Програмні результати навчання:

ПРН01. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН03. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти..

ПРН10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН14. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

Очікувані результати навчання дисципліни:

Здобувач вищої освіти:

- 1) знає основні положення теорії фонетики англійської мови;
- 2) знає артикуляційну класифікацію англійських звуків;
- 3) розуміє основні правила складкоутворення в англійській мові;
- 4) знає просодичну систему англійської мови.

Здобувач вищої освіти вміє:

- 1) використовувати основні теоретичні положення для пояснення фонетичних феноменів англійської мови;
- 2) застосовувати отримані теоретичні знання для покращення правильної англійської вимови;
- 3) виділяти артикуляційні та функціональні аспекти звуків;
- 4) розрізняти види та варіації наголосу;
- 5) володіти фонетичними та фонологічними аспектами усного вербального комунікативного дискурсу.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва тем, змістовних блоків та модулів	Кількість годин			
		лекції	практичні	Лабораторні	самостійні
1	2	3	4	5	6
1	Тема 1. Фонетика як розділ мовознавства. Фонетика і фонологія. Важливість фонетики як теоретичної дисципліни. Phonetics as a branch of linguistics. Phonetics and phonology. The importance of phonetics as a theoretical discipline.	2	4		10
2	Тема 2. Артикуляційні та функціональні аспекти звуків. Теорія фонем як базис фонології. Функції фонем. Articulatory and functional aspects of speech sounds. The phoneme theory as the basis of phonology. Functions of phonemes.	4	4		20
3	Тема 3. Звуки мовлення та проблема їх класифікації. Артикуляційна класифікація англійських голосних. Артикуляційна класифікація англійських приголосних. Коригування голосних і приголосних у зв'язному мовленні: коартикуляційні явища. Speech sounds and the problem of their classification.	2	4		10

	The articulatory classification of the English vowels. The articulatory classification of the English consonants. Vowel and consonant adjustment in connected speech: coarticulatory phenomena.				
4	Тема 4. Склад. Теорія складкоутворення. Основні правила складкоутворення в англійській мові. The syllable. The syllable formation theory. Basic rules of syllabification in English.	2	4		10
5	Тема 5. Наголос. Види наголосу в англійській мові. Тенденції наголосу. Функції наголосу. Варіації наголосу. Word stress. Types of English word stress. Word stress tendencies. Word stress functions. Variation in word stress.	2	4		10
6	Тема 6. Просодична система англійської мови. Інтоніяція як складна єдність просодичних ознак. Тон, ритм, наголос як компоненти інтонації. Фонетичні та фонологічні аспекти усного вербального комунікативного дискурсу. The prosodic system of the English language. Intonation as a complex unity of prosodic features. The pitch, rhythm, stress as the components of intonation. Phonetic and phonological aspects of oral verbal communication discourse.	4	4		20
Всього		16	24		80

КОНТРОЛЬ ТА ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Контроль навчальних досягнень здобувачів освіти за дисципліною забезпечується за допомогою поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль успішності – це систематична перевірка знань студентів, що проводиться викладачем під час аудиторних занять.

Підсумковий контроль успішності проводиться у формі екзамену.

Порядок проведення контролю успішності та оцінювання результатів навчання встановлено Положенням про організацію освітнього процесу в ОНМУ.

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання студентів спеціальності 035 Філологія ОНМУ, перший (бакалаврський) рівень, ОП «Технічний переклад у сфері морського бізнесу» однакова для всіх дисциплін і має таку структуру:

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – диференційований залік	Аудиторна та самостійна навчальна робота	50
		Залікова контрольна робота	50

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ЗАСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. What is language?
2. What is pronunciation?
3. What are speech sounds? What are phonemes?
4. What do sounds of language constitute?
5. What does phonetics study?
6. What traditional branches of phonetics are generally recognized? What does each of them study?
7. What is the main distinction between phonetics and phonology? What problems does each of them solve?
8. When was phonology originated and what is its theoretical background and main work?
9. What important new branches of study in phonetics are recognized nowadays?
10. How is a speech sound produced?
11. What does articulation of a sound consist of?
12. What is an articulatory classification of speech sounds?
13. According to what are speech sounds divided into vowels and consonants?
14. What differences are there between V and C?
15. Explain the essence of articulatory differences between V and C; acoustic differences between V and C; functional differences between V and C
16. What are cardinal vowels?
17. What criteria are used for the classification of the English vowels?
18. What articulatory features of consonants are considered essential from the classificatory point of view?
19. What is the phonemic system of a language?
20. What is on the average the number of phoneme and an allophone?
21. Discuss the problem of the definition of the phoneme.
22. How can phonemes be discovered? What is a minimal pair? Give examples.
23. What do phonemes of a language form? Explain what kinds of oppositions there are.
24. What is connected speech and what is its significance?
25. What does the ability to produce English with an English-like pattern of stress and rhythm involve?
26. What are coarticulatory\adjustment phenomena? Give examples.
27. What syllables are typically articulated precisely and what are weakened, shortened or dropped in connected speech?
28. What is a syllable?
29. How many aspects does the problem of syllable have?
30. How many functions does the syllable perform phonologically?
31. How it is possible to establish the number of syllables according to the syllable-forming elements?
32. Name structural types of syllables in terms of C and V.

33. What are the commonest types of syllable in English structurally?
34. What is the relative sonority theory/the prominence theory based upon?
35. Who put forward the muscular theory? How does muscular tension impulses occur in speaking?
36. What is the phonotactic constraint on syllabification?
37. What are the basic rules of phonetic (spoken) syllable division?
38. What do different syllables in disyllabic and polysyllabic words possess in relation to the beginning, middle and end of words?
39. According to what parameters can the analysis of word stress be carried out?
40. What factors are important in making a syllable prominent? Are they language-universal or language-specific?
41. How many types of word stress in English according to its degree are singled out by the majority of phoneticians?
42. What types of word stress according to its position do languages of the world which make a linguistic use of stress fall into?
43. What is the statistics of the incidence and distribution of fixed word stress vs free word stress in the languages in the world?
44. What function does word stress perform? Explain the essence of each function.
45. Comment on the case when the location of word stress alone differentiates parts of speech/ Give examples.
46. Comment on English stress placement as a general problem.
47. Speak on the guidelines to word stress placement in English.
48. What is a free variation of stress in English words? Give examples.
49. How do prosody and intonation relate to each other?
50. What is more subtle: prosody or segmental phonology? Why?
51. What functions can prosodic elements perform?
52. What is speech melody and what component of intonation does it make?
53. How does a temporal component of intonation manifest itself?
54. What is speech tempo? What kinds of speech tempo are distinguished?
55. Discuss on various approaches to singling out of function of intonation. What set of functions can you offer. Explain your choice.
56. What kind of variations do the pitch parameters consist of?
57. What nuclear tones in English are relevant for ELT teaching practice?
58. How can an EFL learner acquire a good English speech rhythm? What is the typical mistake of Ukrainian learners while imitating the English rhythm?
59. What are the most important units that contribute to successful speech processing in oral discourse?
60. What are important functions of prosody in oral discourse? Explain each of the function and give examples.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Основна література

1. Парашук В.Ю. Теоретична фонетика англійської мови: Навчальний посібник для студентів іноземних мов. Вінниця. Нова Книга. 2005. 240 с.

Допоміжна література

1. Авраменко Б. В. Теоретична фонетика сучасної англійської мови: навч. посібник. Одеса: видавець Букаєв Вадим Вікторович. 2019. 93 с.
2. Врабель Т. Лекції та методичний посібник для семінарів з теоретичної фонетики англійської мови. Ужгород: ПоліПрінт. 2009. 176 с.
3. Колесник О.С., Гаращук Л. А., Гаращук К. В. Теоретична фонетика англійської мови: [навчальний посібник для студентів факультетів 14 іноземних мов]. Житомир. Вид-во ЖДУ імені Івана Франка. 2015. 226 с.
4. Mateescu D. English Phonetics and Phonological Theory. 20th Century Approaches. Universitatea din Bucuresti. 2003. [Electronic].
5. O'Connor J.D. Better English Pronunciation. Cambridge University Press, 2008. 150 p.
6. Wells J. C. English intonation: An introduction. Cambridge: CUP. 2006. 273 p.

Інформаційні ресурси

1. Cambridge Dictionary <http://dictionary.cambridge.org/dictionary/>
2. Longman Dictionary of Contemporary English <http://www.ldoceonline.com/>
3. Macmillan Dictionary <http://www.macmillandictionary.com/>
4. Merriam-Webster Learner's Dictionary <http://www.learnersdictionary.com/pronex/pronex.htm>
5. Pronunciation Guide for English and Academic English Dictionaries
https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/about/pronunciation_english.html